

Κυβέρνησις και του μικρού περιθωρίου εντός του οποίου θα πρέπει να επιτευχθή ή ανάπτυξις αυτή. Υπάρχει μεγάλη ευχέρεια επίλογος ως προς τας από απόψεως τεχνικής, λύσεις των Έλληνικών προβλημάτων ανάπτυξεως και ως προς την έκτασιν της εφαρμογής των. Όλγαι μόνον περιχαλ υπάρχουν, εις τας οποίας ο έποικισμός θα ήτο αδύνατος. Αι εργατικά χείρες είναι λίαν ευπροσάρμοστοι και ή επιχειρηματικότητα και ή πρωτοβουλία θα αναπτυχούσιν εις ένα ευνοϊκόν οικονομικόν τομέα. Μία τόσον εύρεια περιοχή λύσεων εμπεριέχει αναποφεικτως και τους σπόρους όξείας διαμάχης και απαιτεί σοβαράς πολιτικάς αποφάσεις. Μικρά μόνον υπάρχει άμφιβολία ότι θα ήτο αναγκαία ή περισσότερον ένιαία άντιμετώπισις του θέματος της έκμεταλλεύσεως του έδάφους. Τοúτο είναι ουσίωδες διά να μη διακινδυνευθή το μέλλον των έπερχομένων γενεών Έλλήνων.

1. Πληθυσμιακά πιέσεις

Τά δύο τρίτα περίπου των ελληνικών έδαφών είναι όρεινά, ή ελληνική δέ ιστορία και ο πολιτισμός φέρουν έμφανή τά σημεία της συνδεδεασμένης επίδράσεως των όρέων και των θλασσών. Έκ των 130 εκατομμυρίων στρεμμάτων ελληνικής γής, όλιγώτερα των 40 εκατομμυρίων στρεμμάτων είναι γεωργικά και έξ αυτών μόνον τό ήμισυ είναι πεδινά έδάφη. Η καλλιέργεια των έτέρων 20 εκατομμυρίων στρεμμάτων τά όποία κείνται επί κλιτύων απαιτεί ίσοπεδώσεις διά να είναι επιτυχής. Εις την υπόλοιπον όρεινήν περιοχήν ή κτηνοτροφία και ή δασοπονία αποτελούν τας κυριώτερας πηγάς εισοδήματος. Η κακή τοπογραφία και ή γεωγραφική μορφή της χώρας με τας γραφικάς άκτάς της και τό πλήθος των λίμνων της, άπέτελεσαν την κυριώτερον αιτίαν του έξωτερικού προσανατολισμού της ελληνικής οικονομίας από της αρχαιότητας. Πρό του Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου, ότε αι πεδιάδες ήσαν άραικοαποικημένα, οι όρεινοι πληθυσμοί ήδύνατο να κατέρχονται δι' έποικιας γεωργιακάς εργασίας, εξηρτώντο δέ από τας πεδιάδας διά τόν έφοδιασμόν των και διεφύλασσαν τας κλιτείς διά τους βοσκοτόπους και την δασοπονίαν. Αύξηθέντος του πεδινού πληθυσμού της Χώρας, άφ' ένός μόν λόγω της μειώσεως του αριθμού των θανάτων, άφ' έτέρου δέ λόγω της αποκαταστάσεως ένός εκατομμυρίου προσφύγων ή πρόσθετος αυτή σχέσις έπαυσε. Συνέπεια τούτου ύπήρξεν ότι ή καλλιέργεια ήρξισεν άναρχομένη εις τας κλιτείς των όρέων, άνωθήσασα τους βοσκοτόπους και καταστρέψασα 10 εκατομμύρια περίπου στρέμματα

δασών. Εις τας όρεινάς περιοχάς επικρατεί έσχάτη ένδεια. Αι κατοικιαί όμοιάζουσι μάλλον με καλύβας, στερούνται δέ, παρά τό δριμύ ψύχος τό όποιον επικρατεί εκεί κατά τον χειμώνα, και ύλοποινάουσι άκόμη. Τό γεγονός ότι αι κλιτείς των όρέων έστερήθησαν της προστατευτικής καλύψεως της βλαστήσεως, σημαίνει ότι σημαντικά ζημιαί προκαλούνται κατ' έτος από τας καταρρακτώδεις βροχάς και ότι ή εύφορία των πεδιάδων κινδυνεύει.

Η κατάστασις εις τας πεδιάδας είναι πολύ καλύτερα. Τό εισόδημα της γεωργικής οικογενείας εις τας πεδιάδας είναι σχεδόν διπλάσιον από των όρεινων περιοχών, παρά ταύτα όμως, τουτο άνερχόμενον εις 160 δολάρια κατά κεφαλήν, επιτρέπει μόνον την στοιχειώδη διαβίωσιν. Και έδώ υπάρχει σοβαρά ύποαπασχόλησις, κατά τό πλείστον όμως αυτή είναι μόνον έποχική. Οι κληροί είναι μικροί, κατά μέσον όρον 30 στρέμματα, και έκαστος κληρος ύποδιαιρείται εις πολλά χωράφια. Εις την Έλλάδα ή τοιαύτη ύποδιαιρέσις δύναιτο να εξηγηθή λόγω της μεγάλης ποικιλίας φυσικών συνθηκών μεταξύ του ένός χωραφιού από του άλλου, αι όποια απαιτούν, διά να υπάρξη δικαία κατανομή, όπως έκαστος άγρότης έχη κάτι από όλα. Υπάρχουν όμως και μεγαλύτερα δυσχέρεια. Ο τεμαχισμός και ή συνεχής ύποδιαιρέσις της γής, άποτελεί τόν τρόπον κατά τον όποιον εις όλας τας ύποαναπτύκτους οικονομίας τό βάρος της ύποαπασχόλησεως αύξάνει διά της ενεπαρκείας. Παρά την πρόδοον ή όποια έπετεύθη διά της αύξήσεως του τεχνολογικού επιπέδου, ή σπατάλη προσπαθειών είναι μεγάλη.

Μέχρις ότου επιτευχθή ή άποτελεσματική άπασχόλησις του γεωργικού «πλεονάζοντος» πληθυσμού, αι πιθανότητες μεταβολής της άγροτικής διαρθρώσεως είναι άκρωσ μικράι. Έάν όμως δέν επιδιωχθή ή μεταβολή αυτή της διαρθρώσεως, αι πιθανότητες αύξήσεως της παραγωγής είναι πολύ περιορισμέναί, έφ' όσον έχουσι ήδη γίνει μεγάλαί πρόοδοι εις την εισαγωγήν άπλουστέρας τεχνικής. Η άπορρόφησις του πλεονάζοντος άγροτικού πληθυσμού έκτός της γεωργίας, απαιτεί την συνεχή αύξησιν της παραγωγής τραφίμων ή πρώτων ύλών ή και άμφοτέρων προς διατροφήν των πόλεων και τήν εξασφάλισιν ξένου συναλλάγματος δι' εισαγωγάς. Η τοιαύτη παραγωγή άποτελεί τό επακόλουθον μιās βελτιωμένης άγροτικής διαρθρώσεως, άλλα και της καλύτερας χρησιμοποίησεως του έδάφους, κυρίως εις τας όρεινάς περιοχάς. Ούτω, ή έκβιομηχάνησις, ή ανάπτυξις της γεωργίας και ή συστηματοποίησις της χρησιμοποίησεως του